

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา

นางอรวรรณ วงศ์สุรินทร์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF
SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SRITHUNYA HOSPITAL

Mrs. Orawan Wongsurin

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2007

อรวรรณ วงศ์สุรินทร์: การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา (A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SRITHUNYA HOSPITAL)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุชวณิชชัย, 116 หน้า

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับผู้ป่วยจิตเภท, แบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเอง ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน เท่ากับ .94 และ .83 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที่ (paired t - test)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

พฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4877828036 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: EMPOWERMENT / SELF-CARE BEHAVIORS /SCHIZOPHRENIA

ORAWAN WONGSURIN: A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SRITHUNYA HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC. PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D., RN, 116 pp.

The purpose of this study was to compare the scores of self-care behaviors of schizophrenic patients before and after receiving empowerment program. Sample of this study were 20 schizophrenic patients from Srithanya Hospital Institute of Psychiatry, who met the inclusion criteria. Instruments for this study were empowerment program of schizophrenic patients, self-care behaviors of schizophrenic patients scale and source of power questionnaire. The instruments were examined for content validity by three professional experts and tested for reliability of the scales. The reliabilities of the source of power questionnaire and the self - care behaviors of schizophrenic patients were .94 and .83 respectively. Statistical techniques for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t - test.

The major findings were as follows:

The mental health self-care behaviors of schizophrenic patients after using empowerment program was significantly higher than before received empowerment program at .05 level

Field of study...Mental Health and Psychiatric Nursing....

Academic year 2007

Student's signature.....

ORAWAN WONGSURIN

Advisor's signature.....

Oraphun Lueboonthavatchai

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จครั้งนี้ โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุชวณิช อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาสนับสนุน แนะนำ ตลอดทุกขั้นตอนของการศึกษา อีกทั้งให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระและอาจารย์สการวัฒน์ พวงลัดดา กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้คำชี้แนะ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณเศรษฐพงศ์ บุญหมั่น ที่กรุณาให้นำเครื่องมือมาพัฒนาปรับปรุงเป็นโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา และขอขอบคุณคุณเพชร คันธสาขบัว และคุณสรินทร เชี่ยวโสธร ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศรีธัญญา แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทุกคน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ นายทองม้วน นางอุบล ศรีสม บิดาและมารดาของผู้เขียน ที่ให้ชีวิตและปัญญาเพื่อศึกษาและทำงานตอบแทนคุณแผ่นดิน พร้อมทั้งให้กำลังใจ มอบความห่วงใยให้กับลูกตลอดชีวิตที่ผ่านมา และขอขอบคุณ คุณฉลอง วงศ์สุรินทร์ ค.ญ.ปณยวีร์ และ ค.ญ.ปิยวรา วงศ์สุรินทร์ ครอบครัวอันเป็นที่รักที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

คุณค่าแห่งความดีงาม และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แก่ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยจิตเภทให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่แข็งแรง สมบูรณ์ตลอดไป

อรวรรณ วงศ์สุรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	7
ขอบเขตการศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	57
วิธีการดำเนินการ.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	102
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	105
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	116

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยของแหล่งพลังอำนาจผู้ป่วยจิตเภทภายหลังที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นรายบุคคล	72
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจจำแนกตามอายุ เพศ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา	75
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ จำแนกตามอาชีพ ศาสนา จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และระยะเวลาการเจ็บป่วย	76
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองจำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	77